

Elevbedrift i valgfaget sal og scene

Alle former for kunst skapes og formidles. Ulike uttrykksformer i kunsten er i stadig utvikling og kan sprengre grenser. Samtidig bidrar kunst til å bygge broer mellom historiske epoker, ulike kunstarter, kulturer og enkeltmennesker. Valgfaget sal og scene skal bidra til å fremme toleranse og tillit gjennom skapende samhandling. Elevene skal oppdage og utforske sine kreative evner fra idé til praktisk gjennomføring og formidling. Valgfaget omfatter forskjellige arbeidsoppgaver i de ulike fasene i et produksjonsarbeid. Dette innebærer samarbeid om planlegging, forberedelser og gjennomføring, både bak og på scenen.

I arbeidet med valgfaget skal elevene gjennom praktiske prosesser skape og formidle ulike audiovisuelle eller sceniske uttrykk og produksjoner. I sceniske produksjoner kan elevene arbeide med musikal, teater, dans, standup, kabaret, performance, konsert, sirkus, revy og andre sceniske uttrykk. De kan også fordype seg innenfor et avgrenset område. I audiovisuelle produksjoner kan arbeidet omfatte alle former for lyd og musikk i samspill med ulike visuelle framstillinger som film, installasjoner og andre multimedieproduksjoner.

Elevene skal velge ulike arbeidsoppgaver og samarbeide om produksjonen. Ved at elevene får velge spesialisering innen ulike sider ved produksjonen, skal valgfaget legge til rette for mestringsopplevelser og motivere for læring. Der det er hensiktsmessig, kan det legges til rette for samarbeid med den lokale kulturskolen.

Fra "Læreplan for sal og scene"

Elevbedrift er et pedagogisk program som dekker kompetansemål i valgfaget sal og scene. Ungt Entreprenørskaps pedagogiske materiell leder læreren og elevene gjennom ulike faser i elevbedriftsarbeidet. Ungt Entreprenørskap tilbyr i tillegg lærerkurs og bistår lærerne etter behov. Flere fylker har egne messer for elevbedrifter hvor elevene får mulighet til å vise fram arbeidene sine.

Elevbedrift i valgfaget

Over: En produksjon for sal og scene fordrer at elevene samarbeider om det som skjer både bak og på scenen.

Foto: Knut Storvik / Gudbrandsdølen Dagingen (GD)

Elevbedrift er et pedagogisk program hvor elever i ungdomsskolen erfarer hva det innebærer å starte, drive og avvikle sin egen minibedrift, med skolens lærer og en eller flere eksterne ressurspersoner som veiledere. Elevbedrift dekker kompetansemål i valgfaget produksjon av varer og tjenester, og det dekker også en rekke kompetansemål i andre fag, blant andre i norsk, matematikk, naturfag, samfunnsfag og utdanningsvalg.

I tillegg til en grunnleggende forståelse av innhold og prosess i hvordan starte, drive og avvikle en elevbedrift, er det lagt vekt på at de får trening i å:

- kunne se ressurser, behov og muligheter i eget nærmiljø
- tenke og jobbe kreativt
- samarbeide og fungere i team
- stole på seg selv
- utnytte egne kunnskaper, erfaringer og nettverk

Elevbedrift er delt inn i seks faser med en rekke erfaringsbaserte læringsaktiviteter:

I seks faser går elevene gjennom prosessen fra etablering til avvikling av elevbedriften. Det pedagogiske ressursmateriellet er utarbeidet på bakgrunn av erfaringer gjennom flere år og består av en lærerveiledning og nettbaserte tips, øvelser, skjemaer og eksempler. Materiellet for elever ligger i EB-løypa på www.ue.no. Ressursmateriellet er knyttet til hver fase.

Fase 1: Informasjon og motivasjon

Fase 2: Idéutvikling

Fase 3: Organisering og etablering

Fase 4: Drift (økonomi, markedsføring, produksjon, salg)

Fase 5: Avvikling

Fase 6: Evaluering

I en produksjon er det mange roller som skal bekles. Arbeidsoppgavene omfatter planlegging, forberedelse og gjennomføring både bak og på scenen. Det skal foreligge et budsjett, og produksjonen skal presenteres for et publikum. En slik skapende prosess kan med fordel organiseres innen rammen av en elevbedrift.

Elevbedrift er lagarbeid. Støttmateriellet som følger programmet, ivaretar alle fasene i et produksjonsarbeid. Tips for idéutvikling, kartlegging av ressurser og muligheter på skolen og i nærmiljøet, valg av markedsføringsaktiviteter og hvordan holde orden på økonomien er områder som blir ivaretatt. Elevbedriftsprogrammet oppfordrer til at elevene etablerer en organisasjonsstruktur med klare ansvarsoppgaver, slik at alle kan utføre en god jobb. Det blir godt synlig at alle roller er like viktige, og elevenes evne til å ta medansvar for fellesskapet stimuleres.

Fra ”Læreplan for valgfaget sal og scene”

Hovedområder

Valgfaget er strukturert i to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Skape

Hovedområdet omfatter prosessen fra ulike ideer til produksjon. Audiovisuelle og sceniske produksjoner kan ha både musikk, dans, drama, bilde og fortelling som bærende elementer. Arbeid med lyd, lys, regi, koreografi, scenografi, kostymer, sminke og redigering er også en del av den skapende prosessen. I tillegg omfatter produksjonen markedsføring og økonomi.

Formidle

Hovedområdet omfatter presentasjon av audiovisuelle og sceniske produksjoner, der målet er de gode møtene mellom aktører og publikum. Hovedområdet innbefatter også kommunikasjon og samspill, samt bevisste valg med hensyn til spillested, presentasjonsform og publikum. Ulike kunstneriske virkemidler er sentrale i hovedområdet.

Timetall

Valgfaget sal og scene: 57 årstimer.
Timetallet er oppgitt i enheter à 60 minutter.
Grunnleggende ferdigheter: De grunnleggende ferdighetene er integrert i kompetansemålene på fagets premisser.

Kompetansemål

Skape

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utvikle og formidle ideer til en eller flere produksjoner
- samarbeide om å utvikle et audiovisuelt eller scenisk uttrykk, inkludert relevante tekniske løsninger
- sette opp et enkelt budsjett og en markedsføringsplan

Formidle

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- presentere en eller flere produksjoner for publikum
- samarbeide både på og bak scenen for at resultatet skal bli best mulig
- utveksle synspunkter om valg av virkemidler og utførelse

FRAMTID - SAMSPILL - SKAPERGLEDE

**UNGT
ENTRE
PRENØR
SKAP**

Ungt Entreprenørskap Norge

Postboks 5250 Majorstua

0303 OSLO

Tlf: 23 08 82 10

E-post: ue@ue.no

www.ue.no

 A member of
JA Worldwide